

Geachte heer/mevrouw,

Graag geven we een korte reactie in het kader van de consultatieronde 6e actieprogramma nitraatrichtlijn, bij artikel 33b op pagina 4 en de bijbehorende toelichting onder 1.5 op pagina 10.

Punt van zorg is de mogelijke extra P-ruimte wat betreft het gebruik van organische meststoffen op gronden met een hoge P-toestand. Het valt op dat het advies van de CDM niet geheel is overgenomen, met name wat betreft de voorgestelde indicatoren voor organische meststoffen. Bovendien ontbreekt de onderbouwing van de gekozen grenswaarden voor deze indicatoren. Het is onduidelijk hoe deze grenswaarden zich verhouden tot het minimaliseren van verliesrisico's van stikstof en fosfaat.

Wij zijn het eens met het CDM dat goed zou zijn om, behalve met de gehalten effectieve organische stof en stikstof, ook rekening te houden met het fosfaatgehalte van de organische meststoffen. Immers de N/P-verhouding in de mest is hoogst relevant voor het risico op nitraatuitspoeling: bij een hogere N/P-verhouding van de mest wordt er meer N toegediend per 20 kg fosfaat dan bij een lagere N/P-verhouding (rekening houdend met de niet-werkzame N). Invoering van geschikte indicatoren hiervoor biedt de mogelijkheid tot een betere meststoffenkeuze met minder risico op nitraatuitspoeling. Het is een concrete actie die klaar ligt op te worden opgepakt, blijkens onze studie van 23 producten (aan u gepresenteerd op 2 mei j.l.).

Geel, W. van, J. de Haan, M. Hanegraaf & R. Postma, 2019. Doorontwikkeling classificatieschema organische-stofrijke meststoffen. Deskstudie in het kader van de PPS Beter Bodembeheer / Effecten van organische stof. Wageningen Research | Open Teelten, Lelystad. Rapport WPR-project 3750384500, 58 pp.

Tot slot wijzen we u op een onduidelijke passage uit uw tekst: 'De volgende criteria zijn met in achtname van het CDM-advies "Criteria voor organischestofrijke meststoffen" uit 2017 gebruikt om vast te stellen welke meststoffen in aanmerking komen: minimaal 150 g OS en 250 g EOS per kg per kg droge stof en de hoeveelheid EOS is per gram minerale stikstof (N-mineraal) hoger dan 19 gram en per gram organisch gebonden stikstof (N-org) hoger dan 9 gram.' We nemen aan dat wordt bedoeld: minimaal 150 g OS per kg vers product en minimaal 250 g EOS per kg droge stof ... enz.

Met vriendelijke groet,

Willem van Geel, Janjo de Haan, Romke Postma en Marjoleine Hanegraaf

Wageningen
Plant
Research

Open Teelten

DATUM
6 september 2019

POSTADRES
Postbus 430
8200 AK Lelystad

BEZOEKADRES
Edelhertweg 1
8219 PH Lelystad

INTERNET
www.wur.nl/plant-research

KvK NUMMER
09098104

CONTACTPERSOON
Marjoleine Hanegraaf

TELEFOON
0320 291613

FAX
0320 230479

E-MAIL
marjoleine.hanegraaf@wur.nl